

DINGUSIŲ ŽMONIŲ ŠEIMŲ PARAMOS CENTRO 2021 METINĖ VEIKLOS ATASKAITA

DINGUSIŲ ŽMONIŲ ŠEIMŲ PARAMOS CENTRAS
Žaliųjų ežerų g. 85, Vilnius

Turinys

Ižanga	2
Savivaldybės, su kuriomis bendradarbiaujama	3
Projektai.....	4
Kompleksinė pagalba asmenims galėjusiems nukentėti ir nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis, priverstinės prostitucijos ir prekybos žmonėmis aukoms bei prevencinė veikla Lietuvoje.....	5
„Sprendžiame kartu“	7
(en. „Dealing with human trafficking together. Continuation of repair work in the house.“)	7
„Dingusių vaikų karštosios telefono linijos numerio 116 000 veiklos užtikrinimas“	7
#CYBERSMART: skaitmeninė edukacija ankstyvajai smurto prevencijai	9
„Socialinę atskirtį patiriančių asmenų integracijos į darbo rinką skatinimas Vilniaus apskrityje“	10
„Būk aktyvus-būk matomas“	11
„Merginų ir vaikinų gebėjimų stiprinimas“	13
„Finansuoti pagalbos tarnybą, organizuojančią ir koordinuojančią pagalbos nukentėjusiam asmeniui teikimą“	13
ENGAGE: smurto prevencija įtraukiant berniukus ir vyrus	14
Kita veikla	16
Tarptautinės be žinios dingusių vaikų dienos paminėjimas	16
Europos Sąjungos kovos su prekyba žmonėmis dienos minėjimas.....	16
Emmaus narių ir partnerių susitikimas Latvijoje.....	16
Prevencinė veikla švietimo įstaigose.....	17
Seminarai „Prekybos žmonėmis pinklės“	17

Ižanga

Dingusių žmonių šeimų paramos centras (toliau – Centras) įkurtas 1997 metais. pagrindiniai tikslai: suteikti socialinę, teisinę, psichologinę pagalbą, saugų prieglobstį, aprūpinti būtiniausiomis reikmėmis ir maistu nuo prekybos žmonėmis, nuo smurto artimoje aplinkoje ir nuo nusikaltimų nukentėjusius asmenis. Centras dirba su pažeidžiamomis visuomenės grupėmis vykdant integracijos į darbo rinką veiklas; teikia pagalbą nuo smurto artimoje aplinkoje, prekybos žmonėmis ir priverstinės prostitucijos nukentėjusiems asmenims; vykdo užimtumo programas 54+ asmenims ir kitiems iš darbo rinkos iškritusiems asmenims; administruoja tarptautinę liniją pagalbai dėl dingusių vaikų 116 000; vykdo lyčių lygybės skatinimo, smurto lyties pagrindu bei prekybos žmonėmis prevencijos programas vaikų ir jaunimo tarpe; vykdo informacines kampanijas. Per metus Centras vidutiniškai suteikia pagalbą 200 žmonių, Centro vykdomos prevencinės veiklos pasiekia apie 800 asmenų kasmet. Siekiant užtikrinti lyčių lygybę ir mažinti prekybos žmonėmis ir smurto artimoje aplinkoje atvejus. Šiuo metu centras įgyvendina šiuos projektus: „Kompleksinė pagalba galėjusiems nukentėti ar nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis, priverstinės prostitucijos ar prekybos žmonėmis aukoms bei prevencinė veikla Lietuvoje“, „#CYBERSMART: skaitmeninė edukacija ankstyvajai smurto prevencijai“, „Dingusių vaikų karštosios telefono linijos numerio 116 000 veiklos užtikrinimas“, „Merginų ir vaikinų gebėjimų stiprinimas“, „Socialinę atskirtį patiriančių asmenų integracijos į darbo rinką skatinimas Vilniaus apskrityje“, „Akredituotos pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims teikimas“ taip pat Centras administruoja nemokamą 8 800 91119 pagalbos liniją skirtą prekybos žmonėmis atvejais.

Dingusių žmonių šeimų paramos centras bendradarbiauja su Policijos departamentu, Lietuvos užimtumo tarnyba, Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, krizių centrais, su 17 Lietuvos savivaldybių, Pabėgėlių priėmimo centru. Centras yra tarptautinių organizacijų Amber Alert Europe, International Centre for Missing and Exploited Children (JAV) ir Missing Children Europe narys.

Centras kiekvienais metais susiduria su skirtingais iššūkiais, nestandartinėmis situacijomis. Centro komanda kiekvieną dieną yra pasirengusi ištiesti pagalbos ranką visiems asmenims, kurioms šios pagalbos reikia.

Dingusių žmonių šeimų paramos centro direktorė

Natalja Kurčinskaja

Savivaldybės, su kuriomis bendradarbiaujama

Dingusių žmonių šeimų paramos centras bendradarbiauja su 18 Lietuvos savivaldybių.

- Alytaus miesto savivaldybė;
- Alytaus rajono savivaldybė;
- Druskininkų savivaldybė;
- Elektrėnų rajono savivaldybė;
- Kaišiadorių rajono savivaldybė;
- Molėtų rajono savivaldybė;
- Panevėžio miesto savivaldybė;
- Panevėžio rajono savivaldybė;
- Rokiškio rajono savivaldybė;
- Šalčininkų rajono savivaldybė;
- Širvintų savivaldybė;
- Švenčionių savivaldybė;
- Ukmergės rajono savivaldybė;
- Utenos rajono savivaldybė;
- Vilniaus miesto savivaldybė;
- Vilniaus rajono savivaldybė;
- Visagino savivaldybė;
- Zarasų rajono savivaldybė.

Projektai

Projekto pavadinimas	Įgyvendinimo data	Finansuojanti organizacija	Pajamos
Kompleksinė pagalba asmenims galėjusiems nukentėti ir nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis, priverstinės prostitucijos ir prekybos žmonėmis aukoms bei prevencinė veikla Lietuvoje	2021 m. sausio 1 d. – 2021 m. gruodžio 31 d.	Socialinė apsaugos ir darbo ministerija	30 000 €
„Sprendžiame kartu“ (en. „Dealing with human trafficking together. Continuation of repair work in the house.“)	2021 m. sausio 1 d. – 2021 m. gruodžio 31 d.	Socialinė Emmaus krautuvėlė	
„Dingusių vaikų karštosios telefono linijos numerio 116 000 veiklos užtikrinimas“	2021 m. sausio 1 d. – 2021 m. gruodžio 31 d.	Vidaus reikalų ministerija	36 600 €
#CYBERSMART: skaitmeninė edukacija ankstyvajai smurto prevencijai	2021 m. kovo 8 d. – 2021 m. gruodžio 31 d.	Socialinė apsaugos ir darbo ministerija	28 181,75 €
„Socialinę atskirtį patiriančių asmenų integracijos į darbo rinką skatinimas Vilniaus apskrityje“. Nr. 08.3.1-ESFA-K-413-01-0013	2018 m. balandžio 3 d. – 2022 m. spalio 3 d.	Europos socialinis fondas	303 064,31 € (skirtas finansavimas) (306 062,46 iš viso)
„Būk aktyvus-būk matomas“ Nr 08.3.2-ESFA-K-415-01-0192. (<i>įgyvendinimo priemonė Nr. 08.3.2-ESFA-K-415 „54 +“</i>)	2018 m. kovo 20 d. – 2021 m. kovo 20 d.	Europos socialinis fondas	99 818, 11 € (skirtas finansavimas) (102 638, 11 iš viso)
„Merginų ir vaikinų gebėjimų stiprinimas“ (en. Girl and Boy Power in Lithuania)	2021 m. birželio 4 d. – 2021 m. gruodžio 31 d.	Emmaus Europe: Emmaus Westervik	3 000 €
„Finansuoti pagalbos tarnybą, organizuojančią ir koordinuojančią pagalbos nukentėjusiam asmeniui teikimą“	2021 m. rugsėjo 1 d. – 2021 m. gruodžio 31 d.	Socialinė apsaugos ir darbo ministerija	20 000 €
ENGAGE: smurto prevencija įtraukiant berniukus ir vyrus	2021 m. spalio 1 d. – 2022 m. gegužės 31 d.	JAV ambasada Vilniuje	19 470 USD

Kompleksinė pagalba asmenims galėjusiems nukentėti ir nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis, priverstinės prostitucijos ir prekybos žmonėmis aukoms bei prevencinė veikla Lietuvoje

Įgyvendinimo laikotarpis: 2021 m. sausio 1 d. – 2021 m. gruodžio 31 d.

Dingusių žmonių šeimų paramos centras šiuo projektu siekė suteikti visapusišką pagalbą asmenims galėjusiems nukentėti ir nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis, prekybos žmonėmis aukoms ir priverstinės prostitucijos aukoms.

Tikslas

Suteikti visapusišką pagalbą asmenims galėjusiems nukentėti ir nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis, prekybos žmonėmis aukoms ir priverstinės prostitucijos aukoms. Šio tikslo siekiama vykdant nukentėjusių asmenų integracija ir resocializacija į visuomenę ir darbo rinką, suteikiant galimybes, nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis bei socialinę atskirtį patiriantiems asmenims, įsidarbinti bei įgyti profesijas ir padedant jiems derinti šeimos ir mokymosi įsipareigojimus, kad sėkmingiau integruotųsi į visuomenę. Siekiant atpažinti ir mažinti prekybos žmonėmis reiškinį bendruomenėse, vykdyti prevencinę veiklą, kuri užkirstų kelią prekybos žmonėmis fenomeno plitimui, viešinant prekeivių žmonėmis verbavimo būdus ir metodus bei mokant apsisaugoti nuo grėsmių.

Teikiama pagalba

- Informavimas konsultavimas – pagalba teikiama telefonu (+370 524 83373, 8 800 261 61, 8 800 91119, +370 616 91119), skype programa (missing.lt) bei el. paštu (centras@missing.lt).
- Kompleksinė socialinė pagalba – pirminio kontakto užmezgimas, individualios situacijos sukūrimas, pagalbos plano sudarymas. Pagalba teikiama prekybos žmonėmis aukoms, pagal kiekvienos aukos individualų poreikį: sveikatos priežiūros pagalbos organizavimas, aprūpinimas reikalingais medikamentais, maitinimo organizavimas suteikiamas maisto pirkimo forma. Pagalba drabužiais, higienos, buities reikmenimis ir kt. Palydėjimas, tarpininkavimas, informavimas, konsultavimas. Teisinės ir psichologinės pagalbos organizavimas. Socialinė pagalba atkuriant ryšius su aukai svarbiais asmenimis (artimaisiais). Turiningo laisvalaikio skatinimas bei rėmimas, socialinių įgūdžių lavinimas, kelionės su aukomis į kitus miestus.
- Laikinas apgyvendinimas - suteikiamas tuo atveju, jei auka neturi kur saugiai apsistoti arba policijos, prokuratūros tarptautinės migracijos organizacijos ir organizacijų-partnerių prašymu. Laikina pastogė (nuo 3 parų iki 12 mėn) bus suteikiama visoms prekybos žmonėmis aukoms Lietuvoje ir grįžusiems iš užsienio valstybių. Vienu metu pastogėje gali būti apgyvendintos 8 moterys ir 2 vaikai.

- Psichologinė pagalba – Psichologinės konsultacijos, psichoterapija, psichologinis palaikymas. Psichologas konsultacijas teikia telefonu, el.paštu, susitikus gyvai ir nuotoliniu interaktyviu būdu Skype programa.
- Teisinė pagalba - Teisininkas konsultacijas teikia susitikus gyvai, telefonu, nuotoliniu interaktyviu būdu Skype programa, tokiu būdu pagalba bus prieinama visoje Lietuvoje.
- Sveikatos priežiūros pagalba - Pirmoji medicininė pagalba, įvairių sričių specialistų konsultacijos (atsižvelgiant į individualius poreikius), aprūpinimas reikalingais medikamentais ir COVID 19 apsaugos priemonėmis. COVID 19 pandemijos ir karantino metų gydytojų konsultacijos teikiamos telefonu, tokiu būdu medicininė pagalba prieinama aukoms visoje Lietuvoje.
- Parama maistu - Pagalba teikiama prekybos žmonėmis aukoms, pagal kiekvienos aukos individualų poreikį. Būtinoji ir palaikomoji pagalba patenkinant bazinius poreikius, įskaitant ir aprūpinimą būtiniausiais maisto produktais. Maitinimo organizavimas suteikiamas maisto pirkimo forma.
- Aprūpinimas būtiniausiomis reikmėmis - Pagalba drabužiais, avalyne, higienos ir buities reikmenimis ar kt. būtinosiomis prekėmis, suteikiama pagal poreikį, gaunančioms/tiems kompleksinę ir palaikomąją pagalbą.
- Prevencinė veikla – Siekiant vykdyti efektyvią prekybos žmonėmis prevenciją ir užtikrinti pagalbos nukentėjusiems asmenims žinomumą, stiprinamos specialistų dirbančių su asmenimis galėjusiais nukentėti ar nukentėjusiais nuo prekybos žmonėmis bei prekybos žmonėmis aukomis, ypačingai teikiant dėmesį: ikimokyklinių įstaigų auklėtojų, mokyklos mokytojų, socialinių darbuotojų, medikų, bendruomenių pareigūnų bei bendruomenės narių kompetencijas prekybos žmonėmis srityje. Ypačingas dėmesys skiriamas, šioms temoms:
Asmenų verbavimo technikos;
Prekybos žmonėmis aukų portretai ir atpažinimas;
Prekybos žmonėmis formų atpažinimas;
Pagalbos ir paslaugų prekyba žmonėmis aukoms teikimą.

Rezultatai

- Kompleksinė pagalba suteikta 30 asmenų. 20 moterų ir 10 vyrų.
- Amžius: 41-50 m. 9 asmenys, 31-40 m. 10 asmenų, 51-60 m. 4 asmenys ir 21-30 m. 10 asmenų.
- Per 2021 m. buvo suteikta 100 h psichologo konsultacijų, 20 h teisininko konsultacijų, 76 socialinio darbuotojo konsultacijas.
- 2021 m. laikotarpiu buvo

„Sprendžiame kartu“

(en. „Dealing with human trafficking together. Continuation of repair work in the house.“)

Įgyvendinimo laikotarpis: 2021 m. sausio 1 d. – 2021 gruodžio 31 d.

Tikslas: Prisidėti prie saugios bendruomenės be smurto kūrimo ir skatinti vaikų užimtumą teikiant prieinamas paslaugas Vilniaus mieste gyvenantiems vaikams bei jų šeimoms, padedant socialinę atskirtį patiriantiems žmonėms, smurto ir prekybos žmonėmis aukoms. Siekiant mažinti nusikaltimų skaičių įtraukti jaunuolius į centre organizuojamus renginius, pritraukti savanoriauti. Įtraukus į bendruomenės veiklas siekiama didinti užimtumą, kurti savivertės ir pasitikėjimo savimi jausmą, ko pasekoje mažėja išitraukimas į nusikalstamas veikas. Taip pat vykdyti prevencines programas skirtas nusikaltimų, smurto artimoje aplinkoje, prekybos žmonėmis ir dingusių žmonių prevencijoms.

2018 m. panaudojant iš socialinės parduotuvės gautas lėšas vykdomi „Kompleksinės pagalbos ir paramos centro“ II a. renovacijos darbai (sutvarkyta elektros sistema, įdėti langai, įrengti sanitariniai mazgai mergaitėms ir berniukams).

Prioritetinės veiklos į kurias įtraukiami vaikai ir jaunimas: prevencija prieš prekybą žmonėmis, smurtą artimoje aplinkoje, patyčios mokykloje ir virtualioje erdvėje. Nemokamos socialinio darbuotojo, psichologo, teisininko konsultacijos vaikams ir jų šeimos nariams.

Teikiamos paslaugos: laikinas apgyvendinimas, psichologinės, teisinės, socialinio darbuotojo konsultacijos, palydėjimo į reikiamas institucijas paslaugos, teikiama pagalba daiktais, higieninėmis ir maisto prekėmis.

Kompleksinės pagalbos ir paramos centre „Sprendžiame kartu“ prekybos žmonėmis aukos turi galimybę savanoriauti socialinėje Emmaus parduotuvėje, taip atkurti ryšius su bendruomenės nariais, bei įgyti kasininko – pardavėjo specialybei reikalingų žinių.

Rezultatai:

2021 m. Emmaus krautuvėlėje savanoriavo 8 asmenys galimai nukentėję nuo prekybos žmonėmis, 6 asmenys nukentėję nuo prekybos žmonėmis.

Emmaus krautuvėlės lėšos panaudotos nepertraukiamam kompleksinės pagalbos teikimui nuo prekybos žmonėmis, smurto artimoje aplinkoje ir nusikalstamų veikų nukentėjusiems asmenims.

„Dingusių vaikų karštosios telefono linijos numerio 116 000 veiklos užtikrinimas“

Įgyvendinimo laikotarpis: 2021 m. sausio 1 d. – 2021 m. gruodžio 31 d.

Tikslas: Teikti pagalbą visą parą veikiančiu nemokamu telefonu dingusių vaikų artimiesiems, pasiklydusiems ar iš namų pabėgusiems vaikams. Teikiant pagalbą linijos atvejo vadybininkai

bendradarbiauja su teisėsaugos ir kitomis institucijomis siekiant užtikrinti efektyvią dingusių vaikų paiešką. Vaiko dingimui turint tarptautinį elementą, linijos atvejo vadybininkai bendradarbiauja su linijų 116 000 operatoriais kitose ES valstybėse narėse taip pat Albanijoje, Serbijoje ir Ukrainoje. Linijos konsultantai teikdami paslaugas bendradarbiauja ir su tarptautiniu tinklu Amber Alert Europe bei Global Missing Children Network, kurių pagalba gali prisidėti prie vaiko dingusio už ES valstybių narių ribų paieškos. Karštosios linijos 116 000 viešinimo kampanijos internetinėje erdvėje.

Pagal Universaliųjų paslaugų direktyvą (1) valstybės narės turi užtikrinti, kad pranešimo paslauga, apie dingusius vaikus, būtų teikiama jų teritorijose telefono numeriu 116 000. Komisijos sprendimu 2007/116/EB valstybių narių buvo prašoma įsteigti numerį 116 000 - karštajai pranešimų apie dingusius vaikus linijai. Kaip numatyta 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento Tarybos direktyvoje (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas, numatoma, jog atsižvelgiant į specifinius aspektus, susijusius su pranešimu apie dingusius vaikus, valstybės narės turėtų toliau laikytis įsipareigojimo užtikrinti, kad jų teritorijose numeriu „116 000“ būtų teikiama gerai veikianti paslauga, skirta pranešti apie dingusius vaikus. Valstybės narės turėtų imtis atitinkamų priemonių užtikrinti, kad būtų pasiektas pakankamas paslaugos kokybės lygis skambinant numeriu „116 000“.

Nemokama linija 116 000 pranešimams, dėl dingusių vaikų Lietuvoje, veikia nuo 2014 m. Per šį laikotarpį linijos atvejo vadybininkai atsakė į 3239 skambučius dėl dingusių vaikų. Sėkmingą ir kokybišką linijos veikimą remia LR Vidaus reikalų ministerija, kuri finansuoja 116 000 linijos atvejo vadybininkų darbo užmokestį. 2021 m. linijoje dirbo 1 atvejo vadybininkė - koordinatore ir 3 atvejo vadybininkai, kurie kartu su 12 savanorių per 2021 m. atsakė net į 190 skambučių dėl dingusių vaikų. Atvejo vadybininkai gavę skambutį iš dingusio vaiko artimųjų ar paties dingusio vaiko, organizuoja atvejo vadybą siekiant, jog vaikas greičiau atsirastų. Atvejo vadybininkai bendradarbiauja su policijos pareigūnais Lietuvoje ir kitose užsienio valstybėse, taip pat su kitomis linijomis 116 000, Amber Alert Europe bei Global Missing Children Network platinant informaciją apie dingusį vaiką užsienio valstybėje.

Linijos konsultantai vaiko pabėgimo iš namų ar globos institucijų atveju, susisiečia su vaiku ir motyvuoja jį grįžti namo, kai tuo tarpu tėvus ir globėjus skatina nebausti dingusio vaiko ir suprasti jo pabėgimo priežastis. Kuomet vaiką pagrobia vienas iš tėvų, linijos atvejo vadybininkai bendradarbiauja tiek su teisėsaugos pareigūnais tiek su Valstybine vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba.

Linijos atvejo vadybininkai nuolat dalyvauja kvalifikacijos kėlimo mokymuose Lietuvoje ir užsienio valstybėse, siekiant užtikrinti teikiamos pagalbos kokybę ir prieinamumą Lietuvos Respublikos gyventojams ir Lietuvoje gyvenantiems užsienio valstybių piliečiams.

#CYBERSMART: skaitmeninė edukacija ankstyvajai smurto prevencijai

Įgyvendinimo laikotarpis: 2021 m. kovo 8 d. – 2021 m. gruodžio 31 d.

Bendradarbiaujant su Alytaus miesto, Ukmergės, Švenčionių ir Alytaus rajonų savivaldybėmis Dingusių žmonių šeimų paramos centras 2021 m. kovo 1 d. – 2021m. gruodžio 31 d. įgyvendino LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos programos remiamą projektą „**#CYBERSMART: skaitmeninė edukacija ankstyvajai smurto prevencijai**“. Projekto metu buvo sukurta **pirmoji Lietuvoje skaitmeninė edukacinė programa** skirta ankstyvajai smurto lyties pagrindu prevencijai teikiant ypatingą dėmesį kibernetiniam smurtui lyties pagrindu.

Projekto tikslas: mažinti smurtą lyties pagrindu vaikų ir jaunimo tarpe mokykloje ir tarpasmeniniuose santykiuose. Šio tikslo buvo siekiama stiprinant su vaikais ir jaunimu dirbančių specialistų kompetencijas lyčių lygybės, smurto lyties pagrindu ir virtualios lyderystės srityse.

Projekto partneriai: Alytaus miesto savivaldybė, Ukmergės, Švenčionių ir Alytaus rajonų savivaldybės.

Temos aktualumas: 2020 m. policijoje užregistruoti 58 553 pranešimai dėl smurto artimoje aplinkoje. Kas dešimtas nukentėjęs nuo smurto artimoje aplinkoje yra vaikas iki 18 metų amžiaus, 85,4 % jų nukentėjo nuo tėvų ar tėvių. Šeimoje matomas smurtinis santykių modelis įsirižia į vaiko sąmonę, formuoja žalingų ir nepagarbių santykių su kitais asmenimis modelį, kuris vėliau gali persikelti į asmeninių santykių kūrimą. Smurtinėje aplinkoje augančiam vaikui formuojasi klaidingos santykių nuostatos, vertybės (pvz., „Smurtauti mylint yra normalu ir pan.). Į statistiką neįtraukiant smurto romantiniuose jaunimo santykiuose rodiklio, tikrasis problemos mastas Lietuvoje lieka nežinomas. Toks smurtas turi neigiamą įtaką jaunimo vystymuisi, gali tapti pabėgimo iš namų, valgymo sutrikimų ir kitų problemų priežastimi.

Projekto tikslinė grupė: su 13 – 20 m. amžiaus jaunimu dirbantys specialistai, pedagogai, jų tėvai ir globėjai, jaunimas.

Projekto metu:

- Sukurta ir išbandyta pirmoji Lietuvoje skaitmeninė edukacinė programa skirta nesmurtinių santykių tarp merginų ir vaikinų ugdymui siekiant supažindinti su įvairiomis smurto apraiškomis, jo padariniais ir būtinybe užkirsti jam kelią, ugdyti nepakantumą smurtiniam elgesiui www.9pamoka.lt.
- Suorganizuoti nuotoliniai mokymai skirti tobulinti valstybės ir savivaldybių institucijų darbuotojų, kitų asmenų, dirbančių smurto artimoje aplinkoje prevencijos vaikų ir jaunimo tarpe srityje, profesinę kompetenciją, kuriuose dalyvavo 57 su vaikais ir jaunimu dirbantys specialistai iš Alytaus, Vilniaus, Panevėžio miestų, Alytaus, Švenčionių, Ukmergės, Širvintų, Zarasų, Šalčininkų, Vilniaus rajonų ir Elektrėnų savivaldybių.

- Mokymuose dalyvavę specialistai išbandydami įgytas žinias praktikoje organizavo ilgalaikius mokymus merginoms ir vaikinams skirtus šviesti jaunimą lyčių lygybės bei smurto artimoje aplinkoje prevencijos klausimais, mokyti atpažinti smurto apraiškas, ugdyti nepakantumą visų formų smurtui teikiant ypatingą dėmesį kibernetiniam smurtui lyties pagrindu. Iš viso buvo organizuojama 16 jaunimo grupių, kuriose dalyvavo 106 merginos ir vaikinai.
- Projekto metu 28 jaunieji lektoriai savo bendraamžiams pravedė 10 užsiėmimų skirtų lyčių lygybės bei smurto artimoje aplinkoje prevencijai, kuriuose iš viso dalyvavo 49 vaikai ir jaunimas.
- Įgyvendinata socialinė kampanija „Skaitmeninės istorijos“, kurioje iš viso dalyvavo 68 vaikai ir jaunimas. Šia kampanija buvo siekiama didinti vaikų ir jaunimo sąmoningumą lyčių lygybės bei smurto artimoje aplinkoje klausimais ir užtikrinti smurto santykiuose prevenciją. Kampanijos metu vaikai ir jaunimas teikė istorijas (rašinius, piešinius) interaktyviai parodai socialiniuose tinkluose.
Kūrinių temos: „Ką man reiškia meilė“, „Pagarbūs santykiai“, „Smurtas santykiuose elektroninėje erdvėje“.
- Baigiamajam virtualiam projekto rezultatų pristatymui su smurto artimoje aplinkoje prevencija ir pagalba aukomis dirbantiems specialistams organizuota nuotolinė nacionalinė konferencija „#9 PAMOKA. Skaitmeninė edukacija ankstyvajai smurto prevencijai“. Konferencijos metu buvo pristatyti projekto rezultatai siekiant juos multiplikuoti nacionaliniu mastu ir užtikrinti tęstinumą po projekto pabaigos. Taip pat pristatyta skaitmeninė edukacinė programa, jos pilotavimo rezultatai, programoje dalyvavusių specialistų ir jaunimo atsiliepimai. Konferencijoje dalyvavo 384 specialistai dirbantys su smurto artimoje aplinkoje prevencija ir pagalba nukentėjusiems asmenims iš visos Lietuvos.

Iš viso projekte dalyvavo 771 unikalus dalyvis.

„Socialinę atskirtį patiriančių asmenų integracijos į darbo rinką skatinimas Vilniaus apskrityje“

Įgyvendinimo laikotarpis: 2018 m. balandžio 3 d. – 2022 m. spalio 3 d.

Tikslas: Padėti tikslinėms asmenų grupėms, t.y. nedirbantiems ir nesimokantiems probacijos pareigūnų prižiūrimiems asmenims, kuriems paskirta laisvės atėmimo bausmė, bet jos vykdymas atidėtas ar sutrumpintas, neįgaliesiems, socialinę riziką patiriančioms šeimoms, buvusiems vaikų socialinės globos namų ir internatinių mokyklų auklėtiniams (16-29 m.), socialinę riziką patiriantiems vaikams (vaikams nuo 14 metų, kurie vaikatauja, turi priklausomybių, elgesio problemų ir pan.), asmenims nukentėjusiems ar galimai nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis, taip pat prekybos žmonėmis aukoms, alkoholiu piktnaudžiaujantiems asmenims bei socialinės pašalpos gavėjams integruotis į darbo rinką teikiant socialinės integracijos paslaugas Vilniaus apskrityje (Vilniaus m., Vilniaus r., Šalčininkų r., Ukmergės r., Švenčionių r., savivaldybėse). Taip pat vienas iš pagrindinių tikslų užkirsti kelią nelegaliam ar priverstiniam darbui, žmonių išnaudojimui, prostitucijai, priverstinėms santuokoms iš išskaičiavimo ar priverstiniam įsitraukimui į nusikalstamas veiklas.

Teikiant socialinės integracijos paslaugas Vilniaus apskrityje (Vilniaus m., Vilniaus r., Šalčininkų r., Ukmergės r., Švenčionių r., savivaldybėse) padėti tikslinėms asmenų grupėms, t.y. nedirbantiems ir nesimokantiems probacijos pareigūnų prižiūrimiems asmenims, kuriems paskirta laisvės atėmimo bausmė, bet jos vykdymas atidėtas ar sutrumpintas, neįgaliesiems, socialinę riziką patiriančioms šeimoms, buvusiems vaikų socialinės globos namų ir internatinių mokyklų auklėtiniams (16-29 m.), socialinę riziką patiriantiems vaikams (vaikams nuo 14 metų, kurie vaikatauja, turi priklausomybių, elgesio problemų ir pan.), asmenims nukentėjusiems ar galimai nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis, taip pat prekybos žmonėmis aukoms, alkoholiu piktnaudžiaujantiems asmenims bei socialinės pašalpos gavėjams, integruotis į darbo rinką.

Vykdomos socialinės integracijos veiklos: skatinamas tikslinės grupės asmenų socialinis savarankiškumas, motyvacija ir darbingumas, ugdant bendrąsias ir profesines kompetencijas bei didinant pajėgumą dalyvauti darbo rinkoje.

Projekto veiklos:

- socialinių ir darbo įgūdžių ugdymas, palaikymas ir atkūrimas;
- grupinė psichologinė pagalba;
- individuali psichologinė pagalba;
- profesinis orientavimas, informavimas ir konsultavimas;
- bendrųjų gebėjimų ugdymas;
- tarpininkavimo paslauga ar kita pagalba įsidarbinant ir įsidarbinus.

Resultatai:

2021 m. Dingusių žmonių šeimų paramos centro karjeros konsultantė ir socialinė darbuotoja padėjo įsidarbinti 19 asmenų.

„Būk aktyvus-būk matomas“

Įgyvendinimo laikotarpis: 2018 m. kovo 20 d. – 2021 m. kovo 20 d.

Dingusių žmonių šeimų paramos centras, siekdamas vyresniems darbingo amžiaus asmenims padėti išlikti aktyviais darbo rinkoje, nuo 2018 m. kovo mėn. iki 2021 m. kovo mėn. pabaigos įgyvendino projektą „BŪK AKTYVUS – BŪK MATOMAS!“ (NR. 08.3.2-ESFA-K-415-01-0192) pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonę Nr. 08.3.2-ESFA-K-415 „54+“, finansuojamą iš Europos socialinio fondo lėšų.

Projekte dalyvavo: 150 vyresnio amžiaus darbingų asmenų nuo 55 metų iki nustatyto senatvės pensijos amžiaus, iš Vilniaus apskrities (Vilniaus miesto, Elektrėnų, Širvintų, Švenčionių, Trakų rajonų savivaldybių).

Projekto reikalingumas:

Senėjant Lietuvos visuomenei, vyresnio amžiaus asmenys sudaro vis didesnę gyventojų populiacijos dalį, todėl aktyvus jų dalyvavimas rinkoje turi vis ženklesnę įtaką visuomenės gyvenimui. Augant vidutinei būsimos gyvenimo trukmei, senėjant visuomenei, didėjant emigracijai, vyresnio amžiaus žmonių dalyvavimas darbo rinkoje tampa iššūkiu ir darbdaviams. Lietuvoje aktuali darbuotojų diskriminavimo dėl amžiaus problema. 2012 m. „Eurobarometro“ tyrimas atskleidė, kad šią diskriminacijos formą šalies visuomenė laiko pagrindine.

Projekto tikslas – sukurti palankias sąlygas vyresniems darbingo amžiaus asmenims aktyviai dalyvauti sprendžiant socialinius ir pilietinius klausimus, padidinti jų dalyvavimo darbo rinkoje galimybę.

Projekto metu buvo mažinama vyresnio darbingo amžiaus asmenų socialinė atskirtis, sudarant sąlygas dalyvauti darbo rinkoje, mažinant diskriminacinį požiūrį dėl amžiaus į vyresnio amžiaus asmenis.

Projekto metu vykdytos veiklos:

- 1. Savanoravimo veikla.** Dalyviai realizavo savo galimybes, integruojantis į aktyvų socialinį ir darbinį gyvenimą, įgijo socialinės patirties, pažįstant ir atrandant save, didinant savivertę, savigarbą, pasitikėjimą savimi, pasitenkinimą gyvenimu.
- 2. Individuali psichologinė pagalba dalyviams:** siekiant vyresnių darbingo amžiaus asmenų grįžimo, išlikimo darbo rinkoje, įsitraukimo į kitą veiklą, atsižvelgiant į dalyvio poreikius dalyvauti darbo rinkoje, aktyviame socialiniame gyvenime, sprendžiant dalyvių realias, gilumines psichologines, stereotipines problemas, buvo suteikiama psichologinė pagalba, didinanti savivertę, motyvaciją, padedanti prisitaikyti prie besikeičiančių gyvenimo ir darbo sąlygų.
- 3. Dalyvių bendrųjų gebėjimų mokymai:** siekiant vyresnių darbingo amžiaus asmenų grįžimo, išlikimo darbo rinkoje, įsitraukimo į kitą veiklą projekto įgyvendinimo laikotarpiu buvo organizuojami skaitmeninio raštingumo, socialinių ir pilietinių gebėjimų, iniciatyvos ir verslumo mokymai.

Įgyvendinant projektą penkiasdešimt penkerių metų sulaukę ir vyresni žmonės turėjo galimybę mokytis, realizuoti save savanoriaudami. Ypač svarbu tai, kad šio amžiaus žmonėms projektas atverė daugiau galimybių įsidarbinti, plėsti savo bendravimo ratą, didėjo projekto dalyvių motyvacija, o kartu ir savivertė. Po verslumo ir finansinio raštingumo mokymų vykusių Širvintose Užimtumo tarnybos Širvintų skyriaus duomenimis pasiektas didelis efektyvumas integracijoje į darbo rinką asmenų nuo 55 m. Per kelių mėnesių laikotarpį net 46 proc. mokymuose dalyvavusių asmenų buvo integruoti į darbo rinką.

„Merginų ir vaikinų gebėjimų stiprinimas“

Įgyvendinimo laikotarpis: 2021 m. birželio 4 d. – 2021 m. gruodžio 31 d.

Tikslas – merginų ir vaikinų savipagalbos grupių veiklos palaikymas, kuriose per neformalų ugdymą ir laisvalaikio veiklas stiprinami gebėjimai ir įgūdžiai.

Dingusių žmonių šeimų paramos centras nuo 2004 metų vykdo merginų gebėjimų stiprinimo grupių veiklą. Atsižvelgus į šių grupių sėkmingumą ir teigiamus rezultatus bei poreikį, tokias grupes įsteigė ir vaikinams, 2011m. pradėtas ir vaikinų gebėjimų grupių projektas. Grupių veiklose dalyvauja vaikinai ir merginos (12 – 18 m.). Grupių veiklų įgyvendinimui naudojamas Mijos Hanstron sukurtas „Merginų ir vaikinų grupės: lyčių lygybė, demokratija“ įgalinimo metodas. Užsiėmimų metu didelis dėmesys skiriamas merginų ir vaikinų pasitikėjimo savimi ugdymui, savivertės didinimui ir žinių suteikimui. Grupių dalyviai dalyvauja įvairiose diskusijose, ekskursijose, išvykose bei kitose interaktyviose veiklose. Visa veikla veikia kaip prevencinė priemonė ne tik prieš smurtą artimoje aplinkoje, bet ir prieš prekybą žmonėmis, nes programos dalyviai supažindinti ir su prekybos žmonėmis pavojais. 2021 m. buvo sudarytos 6 merginų gebėjimų grupių ir 1 vaikinų gebėjimų grupės. Grupėse sudalyvavo 7 vaikinai ir 43 merginos.

„Finansuoti pagalbos tarnybą, organizuojančią ir koordinuojančią pagalbos nukentėjusiam asmeniui teikimą“

Įgyvendinimo laikotarpis: 2021 m. rugsėjo 1 d. – 2021 m. gruodžio 31 d.

Projekto tikslas: suteikti akredituotą pagalbą nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims.

Projekto uždaviniai:

- teikti akredituotą pagalbą nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims: apgyvendinimą, maitinimą, medicines paslaugas, socialines, teises ir psichologines konsultacijas;
- teikti nemokamas konsultacijas, kurių pagalba nuo nusikalstamos veikos nukentėję asmenys gali turėti privačias, saugas, konfidencialias, profesionalias konsultacijas (tel. nr. 8 800 26161 (I-V nuo 9 iki 17), 8 687 08653 (24 h/parą 7 dienas/savaitę), el. paštu, Skype programa);
- motyvuoti nuo nusikalstamos veikos nukentėjusius asmenis bendradarbiauti su teisėsauga;
- užtikrinti projekto ir Centre teikiamos pagalbos bei paslaugų viešinimą.

Projekto veiklos:

- **Laikinas apgyvendinimas** – laikinas apgyvendinimas suteikiamas tuo atveju, jei nuo nusikalstamos veikos nukentėjęs asmuo neturi kur saugiai apsistoti arba policijos, prokuratūros tarptautinės migracijos organizacijos ir organizacijų-partnerių prašymu.
- **Parama maistu** – pagalba teikiama nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims, pagal individualų poreikį. Būtinoji ir palaikomoji pagalba patenkinant bazinius poreikius, įskaitant ir aprūpinimą būtiniaisiais maisto produktais.
- **Aprūpinimas būtiniaisiais reikmenimis** – pagalba drabužiais, avalyne, higienos priemonėmis ar kt. būtinosiomis prekėmis, suteikiama pagal poreikį.
- **Sveikatos priežiūros pagalba** – pirmoji medicininė pagalba, įvairių sričių specialistų konsultacijos (atsižvelgiant į individualius poreikius), aprūpinimas reikalingais medikamentais.
- **Psichologinė pagalba** – psichologinės konsultacijos, psichoterapija, psichologinis palaikymas. Psichologas konsultacijas teiks telefonu, el. paštu, susitikus gyvai ir nuotoliniu būdu Skype programa.
- **Teisinės konsultacijos** – teisinės konsultacijos teikiamos telefonu, el. paštu ir susitikus gyvai. Teisininkas konsultacijas teiks ir nuotoliniu būdu Skype bei kitomis programomis, tokiu būdu pagalba bus prieinama visoje Lietuvoje.
- **Tarpininkavimo paslaugos** – pagalba bendraujant ir bendradarbiaujant su kitomis įstaigomis, taip pat teikiama pagalba tvarkantis įvairaus pobūdžio dokumentus.

Rezultatai: kompleksinė pagalba suteikta 54 asmenims nukentėjusiems nuo nusikalstamų veikų.

Iš kurių – 31 moteris, 23 vyrai. Suteikta 150 valandų psichologo konsultacijų, 25 valandų teisininko konsultacijų. Apgyvendinti 7 asmenys (5 asmenys buvo apgyvendinti 3 parų laikotarpiui, 1 asmuo – 12 dienų laikotarpiui ir 1 asmuo – ilgesniam nei 1 mėnesio laikotarpiui).

ENGAGE: smurto prevencija įtraukiant berniukus ir vyrus

Įgyvendinimo laikotarpis: 2021 m. spalio 1 d. – 2022 m. gegužės 31 d.

Tikslas: siekiant užtikrinti lyčių lygybę, mažinti smurtą lyties pagrindu, lyčių stereotipus šviesti vaikus pagal MenEngage lektoriaus metodologiją.

Uždaviniai ir veiklos:

- Siekiant plėsti specialistų, dirbančių su vaikais ir jaunimu, kompetencija, organizuojami 8 akademiniai valandų MenEngage JAV lektoriaus mokymai;
- Su vaikais ir jaunimu dirbantys specialistai veda vaikinių grupių užsiėmimus.
- JAV lektoriaus metodologijos adaptavimas ir pilotavimas Lietuvoje.
- Mokymai Elektrėnų, Širvintų ir Švenčionių savivaldybėje dirbantiems pedagogams.
- Straipsniai lietuvių, anglų ir rusų kalbomis.
- Adaptuotos medžiagos pristatymas Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai.
- Baigiamieji projekto renginiai savivaldybėse, kuriose buvo įgyvendintas projektas.

Rezultatai:

- Projekto pristatymas Elektrėnuose, Širvintose ir Švenčionyse su jaunimu dirbantiems specialistams, kuriame dalyvavo 36 specialistai;
- Plakato apie projekto veiklas maketavimas ir viešinimas.

Kita veikla

Tarptautinės be žinios dingusių vaikų dienos paminėjimas

2021 m. gegužės 25 d.

2006 m. Dingusių žmonių šeimų paramos centro iniciatyva LR Seimas į Lietuvos atmintinų dienų sąrašą įtraukė gegužės 25-ąją dieną. Vaikų dingimas yra didelio masto problema visame pasaulyje. Kasmet Europos Sąjungoje pranešama apie 250 000 dingusių vaikų. Gegužės 25-osios dienos paminėjimui buvo skirta prevencinė akcija. Jaunimas ir vaikai susirinko prie skulptūros „Mama...!“ . Prevencinės akcijos tikslas buvo informuoti vaikus apie galimus pavojus, kur jiems kreiptis jeigu pasimetė ar iškilo grėsmė bei skatinti tėvus daugiau dėmesio ir laiko skirti savo vaikams. Po prevencinio renginio Centro darbuotojai ir savanoriai ėjo Gedimino pr. ir kalbino praeivius primindami apie dingstančių vaikų problemos aktualumą ir dalindamiesi naudinga informacija ką daryti dingus vaikui ir kur kreiptis pagalbos.

Europos Sąjungos kovos su prekyba žmonėmis dienos minėjimas

2021 m. spalio 18 d.

- Vilniaus mieste, Katedros aikštėje vyko performansas „Prekybos žmonėmis muziejus“, dalyviai matė specialiai įrengtas erdves, kuriose buvo įvairūs daiktai susiję su prekybą žmonėmis, buvo pateikta statistika kiek žmonių ir kokiomis sąlygomis yra papuolę į prekybos žmonėmis išnaudojimą, bei turėjo galimybę išgirsti tikras ir neišgalvotas istorijas.
- Prevencinė akcija Vilniaus rajone: Lavoriškėse, Rudaminoje, Nevėžyje, Mickūnuose. Prevencinės akcijos tikslas – informuoti kuo platesnę bendruomenės dalį apie prekybos žmonėmis pinkles, pavojus.

Emmaus narių ir partnerių susitikimas Latvijoje

Spalio 6-7 d. Dingusių žmonių šeimų paramos centras dalyvavo Emmaus Europe kolektyviniame susitikime, kuris vyko Latvijoje, Madonos mieste. Susitikime dalyvavo Emmaus grupių atstovai - organizacijų vadovai iš Prancūzijos, Lenkijos, Švedijos, Vokietijos, Latvijos, Suomijos ir Ukrainos. Susitikimo metu buvo aptarta socialinė - politinė situacija ir migrantų situacija šiuose šalyse, taip pat buvo aptariamos 2021 m. solidaraus judėjimo naujienos. Kiekvienos organizacijos atstovas pristatė įgyvendinamas veiklas bei tolimesnius ateities planus. Susitikime dalyvavę atstovai iš skirtingų šalių dalinosi gerąja praktika, išpūdžiais ir kylančiais iššūkiais kasdieniniame darbe.

Prevenčinė veikla švietimo įstaigose

2021 m. sausio 1 d. – 2021 m. gruodžio 31 d.

Švietimo įstaigos:

- Vilniaus Balsių progimnazija;
- Vilniaus „Santaros“ gimnazija;
- Vilniaus Emilijos Pliaterytės progimnazija;

Temos:

- Kokie pavojai ir grėsmės gali tykoti aplinkoje.
- Kaip apsisaugoti nuo nelaimių ir elgtis susidūrus su grėsmėmis.
- Ką daryti pasiklydus ir kur kreiptis nutikus neleimei.
- Saugumas elektroninėje erdvėje.
- Smurtas lyties pagrindu jaunimo tarpe.
- Prekybos žmonėmis pavojai.

Rezultatai:

- Prevenčinėse veiklose dalyvavo 3 švietimo įstaigų 1-8 kl., mokiniai;
- Trukmė – 35 val.
- Dalyvių skaičius – 1091 mokinys.

Seminarai „Prekybos žmonėmis pinklės“

2021 m. lapkričio 26 d.

2021 m. gruodžio 1 d.

2021 m. gruodžio 15 d.

Seminaro metu aptartos aktualijos, prekybos žmonėmis formos, verbavimo formos, prektinių užduočių atlikimas bei teikiama kompleksinė pagalba prekybos žmonėmis aukoms.

Rezultatai: Viso seminaruose dalyvavo 202 asmenys iš Druskininkų, Biržų, Pasvalio, Kupiškio, Vilniaus, Švenčionių, Širvintų, Kaišiadorių, Panevėžio, Alytaus, Jonavos, Ukmergės, Utenos, Trakų savivaldybių.